

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የጠቅላይ ሚኒስትር ጽሕፈት ቤት
 Federal Democratic Republic of Ethiopia
OFFICE OF THE PRIME MINISTER

ጠቅላይ ሚኒስትር ዐቢይ አሕመድ፣ የዐድዋ ድል መታሰቢያ በዓልን በተመለከተ ለመላው የኢትዮጵያ ሕዝብ ያስተላለፉት መልዕክት

እንኳን ለ124ኛው የዐድዋ ድል በዓል አደረሳችሁ።

ዐድዋ በየትውልዱ እየተመነዘረ ለብልጽግና ጉዟችን ልንጠቀምበት የምንችለው ታላቅ ሀብታችን ነው። ዐድዋ ኢትዮጵያውያን አንድም ብዙም መሆናችንን ያሳየንበት ታሪክ ነው። በባህል፣ በቋንቋ፣ በብሔር፣ በፖለቲካ አመለካከት፣ በእምነት የየራሳችን ማንነት አለን። ይህ ማንነታችን በሀገራችን ውስጥ ተገቢውን ቦታ እንዲያገኝ ታግለናል፤ እንታገላለን። ከዚህ በላይ ደግሞ ኢትዮጵያውያን ኢትዮጵያዊ ያሰኘን አንድነትም አለን።

ጣልያኖች ወደ ዐድዋ ሲመጡ የታያቸው ልዩነታችን ነው። በልዩነታችን ላይ ሠርተው ኢትዮጵያውያንን በማዳከም ቅኝ ግዛትን ሊጭኑብ አስበው ነበር። የኢትዮጵያውያን ልዩ ልዩ ጸጋዎች መከፋፈያዎች የሚሆኑ መስፈርቶች በተለያዩ መንገድ ሞክረው ነበር። ወደ ዐድዋ ሲመጡ ግን ያሰቡትን አላገኙም። ኢትዮጵያውያን በሀገራቸው ጉዳይ፣ በሉዓላዊነታቸው ጉዳይ፣ በነጻነታቸው ጉዳይ፣ የማይደራደሩ መሆኑን አዩ። ኢትዮጵያውያን ልዩ ልዩ ጸጋ እንጂ መለያየት እንደሌላቸው ዐድዋ አሳያቸው። ኢትዮጵያውያን ኅብራዊ አንድነት እንዳላቸው ዐድዋ መሰከረ።

ልዩ ልዩ ጸጋዎቻችንን የመለያያ ምክንያት የማድረግ ዘመቻ ፈጽሞ እንደማይሳካ ዐድዋ ህያው ምስክር ነው። ኢትዮጵያውያን በዐድዋ ዘመቻ ዋዜማ ያልተመለሱ ጥያቄዎች ነበሯቸው። ከወቅቱ መሪዎች ጋር በሁሉም ነገር የሚስማሙ አልነበሩም። የዘመኑ አስተዳደር ዴሞክራሲያዊና ፍትሐዊ አልነበረም። እነዚህን ሀገራዊ ችግሮች አቀጣጥለው ሀገር የማዳከሚያ መሣሪያ ለማድረግ ጣልያኖች ሞክረዋል። ቁስሉን ለማዳን ሳይሆን በቁስሉ ለማስለቀስ ጥረዋል። ኢትዮጵያውያን ግን ችራችንን እንፈታለን፤ ሀገራችንን እንጠብቃለን ብለው አልተቀበሉትም።

ጥያቄዎች ሁሉ የሚመለሱት ሀገር ስትኖር መሆኑን ኢትዮጵያውያን ያውቁ ነበር። ኢትዮጵያውያን ለቁንጫ ሲሉ ቤት የሚቃጥሉ፣ ለአረም ሲሉ ማሳውን የሚያጠፉ አልነበሩም። ኢትዮጵያውያን ሀገራቸውን በተመለከተ ዘላቂ መርሕ አላቸው። ቀልታና ማገሩን አጠብቃለሁ፤ ውስጡንም አጸዳለሁ የሚል። ቤቱ ቤት ሆኖ እንዲኖር ዋልታና ማገሩን ማጥበቅ ያስፈልጋል። ቤቱን ለማጽዳት መጀመሪያ ቤቱ ቤት መሆን አለበት። ቤቱ በሌለበት የቤቱ ጽዳት አይኖርም። ቤቱ ግን ሊቆሸሸ ወይም ተባይ ሊያፈራ ይችላል። ቤቱን እያጠበቅን፤ እያጸናን ውስጡን ደግሞ እናጸዳለን።

ዐድዋ ሌላም ትምህርት ሰጥቶናል። ችግሮቻችንን እንዴት ማየት እንዳለብን። ዐፄ ምኒልክና የዐድዋ ዘማኞች ለዘመኑ ችግር በቂ ዝግጅት አድርገው ነበር። ያዘጋጁቸው መድፎች ከጣልያን መድፎች የተሻሉ ነበሩ። ጣልያን ወታደሮቹን ካንቀሳቀሰበት ዐቅም በላይ ሕዝቡን ለማንቀሳቀስ ችለዋል። የት ቦታ፣ እንዴት፣ ጠላታቸውን ገጥመው ሊያሸንፉት እንደሚችሉ ዐቅደዋል። የዐድዋ ድል የዚህ የላቀ ዝግጅት ውጤት ነው።

ከዐርባ ዓመት በኋላ ጣልያን ለሁለተኛ ጊዜ ሲመጣ ልንቋቋመው ያልቻልነው በዐድዋ ዘመቻ ያደረገውን ነገ ተኮር ዝግጅት ስላላደረገ ነው። ጣልያን በአየር ሲመጣ በመሬት ገጠምነው። ጣልያን የምድር ላይ መሣሪያዎቹን አዘምኖ ሲመጣ እኛ ያለንን ይዘን ጠበቅነው። ከዘመኑ ቀድመን አልተገኘንም።

ዛሬ ከትናንት የተሻለን መሆናችን ብቻ በቂ አይደለም። ሥልጣኔ ማለት ከነገ መቅደም ነው። ነገ ከሚመጣው ችግር በልጦ መገኘት ነው። ከዐድዋ የምንማረው አንዱ ትልቅ ትምህርት ይህ ነው። ትናንት ለገጠመን ችግር መፍትሔ መስጠት ችሎታ ነው። ዛሬ ለሚገጥመን ችግር መፍትሔ ማስቀመጥ ብልሐት ነው። ወደፊት ከሚመጣው ችግር በልጦ መገኘት ግን ጥበብ ነው።

የዐድዋ ዘመቻ የጦርነት ዘመቻ ብቻ አልነበረም። የቴክኖሎጂ ዘመቻ፣ የዲፕሎማሲ ዘመቻ፣ የትዕግሥት ዘመቻ፣ የፖለቲካ ዘመቻ፣ የሎጀስቲክ ዘመቻ፣ የፍቅርና የይቅርታ ዘመቻ ጭምር ነበር። በዘመኑ የተሻሉ መሣሪያዎችን ለማግኘት ብቻ ሳይሆን መሣሪያዎቹን ዐውቆ መጠቀም ለመቻል ዝግጅት ተደርጓል። ጦርነትን ለማስቀረት እንዲቻል ብቻ ሳይሆን ለዝግጅት ጊዜ ለማግኘት እንዲቻል ዲፕሎማሲያዊ ሥራ ተሠርቷል። ችግርን በትክክለኛው ጊዜና ሁኔታ ለመግጠም ሲባል በፈታኝ ትዕግሥት ውስጥ ታልፏል። ለዚያ ሁሉ ሠራዊት የሚሆን ስንቅና ትጥቅ ለማዘጋጀት ሕዝቡን አንቀሳቀሰዋል። ውስጣዊ ቅራኔዎች ሀገራዊ አደጋ እንዳያስከትሉ የዕርቅና የመቻቻ ሥራዎች ተሠርተዋል።

ዛሬም እንደ ሀገር የገጠመንን ችግር ለመፍታት የዐድዋ ዘማኞች የተጠቀሙባቸውን ዘርፈ ብዙ መፍትሔዎች መጠቀም አለብን። ቴክኖሎጂን መጠቀም፣ ዲፕሎማሲያዊ ትግል ማድረግ፣ በትዕግሥት ጊዜ መስጠት፣ የፖለቲካ መፍትሔዎችን መስጠት፣ ዐቅም ማጠራቀም፣ በፍቅርና በይቅርታ መንገድ መጓዝ፣ ሌሎችም ያስፈልጉናል።

የዐድዋ ዘመቻ፣ ድል እንዴት መጠናቀቅ እንዳለበት ያስተማረ ታላቅ ታሪካችን ነው። ኢትዮጵያውያን አንድ ሆነው የመጣባቸውን ወራሪ መከተዋል። መከተዋል ብቻ ሳይሆን አሳፍረው መልሰዋል። ነገር ግን የውጭ ጠላታቸውን ድል ያደረጉበትን ዐቅም የራሳቸውን ጉዳይ ለመፍታት አላዋሉትም። አንድ ታላቅ ሀገራዊ ድል ካገኘን በኋላ ውስጣዊ ጥንካሬያችንን በድላችን ልክ ለማድረግ ካልሠራን ድላችንን የሚያሳጣ ዕጣ ፈንታ ሊገጥመን ይችል ይሆናል። ለምን አሸነፍን? ያሸነፍንበትን ምሥጢር ለውስጣዊ የሀገር ግንባታ እንዴት እንጠቀምበት? የዛሬውን ጠላት አሸነፍን፤ ነገር ግን ኢትዮጵያን ነገ ከሚመጣው ጠላት የተሻለች አድርገን እንዴት እናቆያት?

እነዚህን ጉዳዮች አለማየት ከዐድዋ ድል ዐርባ ዓመት በኋላ በማይጨው ዘመቻ የገጠመንን እንዲገጥመን መፍረድ ነው። ያ እንዲሆን ዛሬ ፈጽመን አንፈቅድም። በየዐድዋ ድል የተነሣሁ ብዙ ሕዝቦች ርጠው ቀድመውናል። የተሻለ ሀገር መንግሥት ገንብተዋል፤ የተሻለ ብሔረ መንግሥት አዳብረዋል። ዴሞክራሲያቸውን፣ የፍትሕ ሥርዓታቸውንና ኤኮኖሚያቸውን አዘምነዋል። ከሞኝ ደጃፍ ሞፈር ሲቆረጥ ለምን ዝም እንላለን?

የመደመር ጎዳና ኢትዮጵያ የዐድዋ ድልን በሚመጥን ደረጃ እንድትጓዝ የተገነባ መንገድ ነው። ለዐድዋ ድላችን የሚመጥነው የኢትዮጵያ ከፍታ ብልጽግና ነው። እኛ ከሁሉም የኢትዮጵያ ሕዝቦች የመጣን የዐድዋ ዘማኞች ነን። አንድ ሆነን ጠላታችንን ተዋግተን ድል እንዳደረግነው ሁሉ አንድ ሆነን ሀገር እንገነባለን። አንድ ሆነን ሀገራችንን ወደ ብልጽግና እናደርሳለን። የትናንት

እናቶቻችንንና አባቶቻችንን ድል ዛሬ እንዳከበርነው ሁሉ የእኛንም ድል ነገ ልጆቻችን ያከብሩታል። እነርሱ የቅኝ ግዛትን ቀንበር ሰብረው ነው። እኛ ደግሞ የድህነትን ቀንበር እንሰብራለን። እነርሱ ነጻ ሀገር ፈጥረዋል፤ እኛ ደግሞ ዴሞክራሲያዊ፣ ፍትሐዊና ሰላማዊ ሀገር እንፈጥራለን። እነርሱ በመደመር ተጉዘው የዐድዋን ድል አስገኝተዋል። እኛም በመደመር ተጉዘን የብልጽግናን ድል እናስገኛለን።

**ኢትዮጵያ በልጆቿ ጥረት ታፍራ፣ ተከብራና በልጽጋ ለዘላለም ትኑር!"
ፈጣሪ ኢትዮጵያንና ሕዝቦቿን ይባርክ!**

የካቲት 22 ቀን 2012 ዓ.ም